

'de conclusie worden getrokken dat de Nederlanders als ondernemers en werkers gedrongen worden in de richting van een knechtenvolk, werkende onder Duitse leiding, waar en hoe de Duitse leiders dit wenselijk oordelen. Geleidelijk, maar stap voor stap voortgaande, wordt de volkse kracht, de eigenheid van Nederland ondergraven en verzwakt.'¹

In mei '42 kreeg Mussert dit zwart op wit van Koster te lezen; nieuw was het hem niet want Koster (die in de NSB nogal geïsoleerd geraakt was) had hem al twee maanden eerder, in maart, breedvoerig zijn bezwaren uiteengezet. Dat niet alleen; uit protest had Koster al zijn functies in de NSB neergelegd en hij had Mussert bovendien de raad gegeven dat deze als 'leider van de NSB alle leden moest terugroepen uit overheidsambten waartoe zij door de bezettende macht waren benoemd.'² Wij weten niet wat Mussert op dat voorstel gezegd heeft; uit de feiten blijkt dat hij de uitvoering afwees. Alle reden is er evenwel om aan te nemen dat Mussert Koster's visie op het Duitse beleid deelde. Vandaar ook dat hij van meet af aan met zoveel zorg de ontwikkeling gadeslagen had van dat Duitse koekoeksjong in het nest van de NSB: Feldmeijers Nederlandse SS.

In maart, toen hij met Koster sprak, was Musserts verbolgenheid tegen de SS danig toegenomen: Mussert had gemerkt dat enkele honderden WAMannen die zich voor het Nederlandse Legioen opgegeven hadden, met slinkse middelen naar de SS-*Standarte 'Westland'* overgeheveld waren; de WA had hij in een geprikkeld gesprek met Feldmeijers stafchef 'het jachtgebied van de SS' genoemd en de verantwoordelijke redacteur van *Storm-SS* 'een doorgewinterde Marxist met het etiket 'nationaal-socialist' op het voorhoofd'.³ Welnu, al die tijd was, achter Musserts rug, Feldmeijer bezig, de plechtigheid voor te bereiden die hij, de Voorman der SS, al sinds de zomer van '41 als de kroon op zijn werk beschouwde: Himmler zou naar Nederland komen om de Nederlandse SS op Hitler te beëdigen; ze zou daarmee een officiële status krijgen, niet alleen in Nederland maar eigenlijk in het gehele Duitse machtsgebied. Medio april vernam Feldmeijer dat zijn plan kon doorgaan; Himmler zou op 16 mei in Den Haag arriveren, op de 17de kon dan de beëdiging plaatsvinden. Notabene was de Nederlandse SS formeel nog steeds een onderdeel van de NSB! Het minste wat de Voorman van de SS te doen stond was de leider van de NSB in te lichten. Aldus geschiedde.

¹ W. O. A. Koster: 'Duitsland-Nederland' (begin mei 1942) (Doc I-956, a-11).

² POD-Geldermalsen: p.v. W. O. A. Koster (25 okt. 1945), p. 4 (a.v., a-2).

³ 'Rapport van de stafchef der Nederlandse SS', J. L. Jansonius, 16 maart 1942 (HSSuPF, 387 b).